

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Beňu

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 76

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 22. ledna 1985

Janec

Č. j.: inf./07/85
Počet listů: 8
Počet výtisků: 26
Den vydání: 22. ledna 1985

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany průběžně - od počátku roku informovaly ÚV KSČ o politické situaci v okruhu jejich působnosti a o přístupech stranických orgánů a organizací k zabezpečování hlavních úkolů konkretizovaných na základě závěrů 12. zasedání ÚV KSČ. Z jejich informací vyplývá, že se daří utvářet vcelku příznivé politické klima a navázat na pozitivní tendence z minulého roku, zejména v rozvoji socialistického soutěžení na počest 40. výročí vyvrcholení národně osvobozenického boje našeho lidu a osvobození Československa Sovětskou armádou, zaměřeného na úspěšné zajištění a překročení úkolů v posledním roce sedmé pětiletky. K jejich předčasnému splnění například v Jihočeských papírnách ve Větřní urychlili přípravu a projednání hospodářského plánu na letošní rok a přijali vstřícný plán. Dvacetičlenný kolektiv BSP z Jihomoravských dolů Hodonín /Jihomoravský kraj/ vyrazí nad plán 50 metrů chodeb, výkonové normy se zavázal plnit na 104 % a náklady sníží proti plánu o 3 %. Pracující k.p. Kablo Bratislava v duchu závěrů 8. a 10. zasedání ÚV KSČ soustředili svoji pozornost na inovaci a zvýšení hospodárnosti. V současné době dokončují komplexní typové zkoušky nového kabelu, který bude zaveden do výroby ještě v prvním pololetí. Mládežnický kolektiv č. 60 a technici 4. úseku na Dole Gottwald v Kladně /Středočeský kraj/ vyhlásili závazek k překonání podnikového rekordu v těžbě uhlí za 31 pracovních dnů, přičemž uspoří na materiálu 50 000,- Kčs. Obdobné příklady pracovní iniciativy jsou uváděny i z dalších krajů.

Po projednání krajskými výbory strany byly závěry 12. zasedání ÚV KSČ konkretizovány do místních podmínek na jednáních okresních výborů a jejich rozpracování se postupně stalo součástí přípravy členských schůzí ZO KSČ na začátku roku 1985. Zkušenosti z tohoto období ukazují, že převažují pozitivní poznatky o zabezpečování závěrů ústředního výboru KSČ a projevuje se snaha přistupovat k uplatňování hospodářské politiky strany

věcně, na základě znalosti konkrétního stavu. Analýza příčin nesplnění úkolů v roce 1984 v některých podnicích vyúsťuje v přijímání adresných opatření ke zkvalitnění organizátorské a řídicí činnosti a ke zvýšení účinnosti stranické práce.

Vedle pozitivních tendencí a odhodlání pracujících splnit úkoly státního plánu letošního roku signalizují krajské výbory strany problémy, které se koncentrují v oblasti plánování. V jednotlivých podnicích přetrvává nevyjasněnost některých ukazatelů, která vnáší nervozitu mezi pracující. Například v n.p. Plastimat Horšovský Týn /Západočeský kraj/ jde o investice na rozšiřování závodu, v družstvu Nábytkář Domažlice a Sportu Horšovský Týn o upřesnění množství dodávek kvalitní dřevní hmoty. V Elektrotechnickém podniku Klenčí pod Čerchovem nemají zatím ujasněn odbyt výrobků v důsledku nedokončeného jednání a uzavření smluv s odběratelem v NDR.

Krajské /městské/ výbory strany průběžně uvádějí poznatky o následcích extrémních klimatických podmínkách v první polovině ledna, které narušily plynulost plnění hospodářských úkolů. V důsledku poklesu teplot bylo třeba operativně přijímat řadu opatření. Omezovat energeticky náročné uzly a zařízení, zabezpečovat dopravu, přepravu, zásobování vnitřního trhu, řešit zvýšenou potřebu nemrznoucích chladících směsí pro vozidla, topné oleje a naftu pro náhradní vytápění objektů. Zastavit venkovní práce ve stavebnictví, upravovat pracovní dobu, nebo vyhlášovat mimořádnou celozávodní dovolenou. Udržovat maximální provozuschopnost energetických celků, přesto že docházelo k poruchám pásových dopravníků na uhlí, nebo zamrzání přítoků napájecí vody. Zamrzalo vodovodní potrubí, jehož uložení jak se často ukazovalo nebylo provedeno dle československých státních norem.

Skluzy a výpadky ve výrobě se podle informací instruktorů ÚV KSČ projevily ve všech krajích a okresech republiky. Například ve Východočeském kraji činí manko v neplnění plánu v rámci podniků Bavlnářského průmyslu přes 9 miliónů Kčs, v podnicích Lnářského průmyslu 7 miliónů Kčs. V zemědělství způsobovaly

silné mrazy problémy zvláště u hospodářského zvířectva ustájeného ve velkokapacitních kravínech a teletnicích. Zde selhávalo napájení, zamrzalo krmivo, což mělo za následek snížení užitkovosti zvířat, nachlazení, vyšší nemocnost a občas i úhyn skotu. Středočeský KV KSČ v informaci uvádí, že v důsledku mrazů poklesla denní dodávka mléka proti posledním dnům minulého roku o 120 000 litrů. V Neveklově, Říčanech a Berouně uhynulo cca 10 000 kuřat a na Školním statku Čáslav 120 selat. Okres Praha-západ upozorňuje na problémy v odvozu vajec z Chýně, kde jich bylo skladováno 1 500 000 kusů. Na problémy v rozvozu vajec upozorňuje i severočeský krajský výbor strany.

Projevy nekázně, lajdáctví a nízké pracovní disciplíny některých pracovníků zbytečně zvyšovaly ztráty způsobené důsledky nepříznivého počasí. Například v n.p. Chirana Praha došlo z důvodu nezodpovědného přístupu topiče k plnění pracovních povinností k výbuchu tří kotlů a tím i ke značným následným škodám a výpadkům výroby. V závodě Perla 06 v Ústí nad Orlicí /Východočeský kraj/ nezajistil hlavní energetik příkaz ředitele závodu, aby se přes sobotu a neděli výrobní haly vytápěly. Tím došlo k zamrznutí strojního technologického zařízení a opětovnému čtyřdennímu výpadku v plnění hospodářského plánu.

Stranické orgány a organizace ve spolupráci s hospodářským vedením řešily vyskytující se problémy. Vytvářely potřebné materiální a politické předpoklady pro jejich překonání. Například středočeský KV KSČ uvádí, že na krajském výboru a na jednotlivých OV KSČ byly ustaveny komise, které operativně přijímaly opatření k likvidaci vznikajících havarií. Pracovali v nich pod vedením tajemníků OV KSČ zástupci ONV, SNB, ČSLA a ČSPO. Podle potřeby byly komise utvářeny také v dalších důležitých politicko-ekonomických centrech v okresech. Z práce těchto komisí vyplynuly poznatky o mimořádné iniciativě pracujících a jejich vysokém stupni uvědomění. Dokladuje to pomoc jednotlivců a kolektivů při odstraňování skluzů ve výrobě. V čele iniciativy jdou BSP, organizují se mimořádné směny ve dnech pracovního volna.

Vedle ekonomických problémů měly dopad mimořádné klimatické podmínky také do oblasti životního prostředí v Severočeském kraji. Vysoké mrazy způsobily, že došlo v meteorologické situaci k nepříznivým rozptylovým podmínkám. Z těchto důvodů byl zaznamenán nárůst obsahu kysličníku siřičitého v ovzduší nad povolenou mez. Severočeský KV KSČ se vzniklou situací zabýval a hodnotil ji jako vážnou. Ve dnech 9. a 10. ledna 1985 bylo vyhlášeno regulační opatření typu "B", které ukládá vybraným závodům a podnikům /zejména chemickým/ zabezpečit okamžité snížení exhalací kysličníku siřičitého. U chemických závodů to znamenalo podstatné omezení výroby, u tepláren a elektráren přechod na spalování paliva s nižším obsahem síry. V kraji a na okresech byly ustaveny havarijní dispečinky, které pravidelně hodnotily situaci a přijímaly potřebná opatření až do stabilizace čistoty ovzduší.

V současné době územní stranické orgány vyhodnocují zkušenosti z tohoto období. Oceňují obětavost pracovních kolektivů z podniků a závodů, úsilí o operativní odstranění vzniklých problémů, které se projevilo v celkově dobrém zvládnutí situace. Z poznatků krajských, okresních výborů i instruktorů ÚV KSČ však zároveň vyplývá, že za řadou problémů se skrývaly subjektivní příčiny v nedostatečné přípravě na zimu, nízká kontrolní a organizační činnost hospodářských pracovníků, formálnost přijatých zimních opatření. Důkazem toho jsou případy, kdy přesto, že na závodech byly instalovány náhradní agregáty a zdroje elektřiny, nepodařilo se je v době nejvíce potřebné uvést do chodu. V neposlední řadě se projevila nepružnost řídicích hospodářských štábů, které v některých případech začínaly účinněji reagovat na způsobené potíže se značným zpožděním.

Zásobování vnitřního trhu základními druhy potravin krajské /městské/ výbory strany hodnotí v současné době jako dobré, bez vážnějších problémů. V Severočeském kraji není uspokojována poptávka po citrónech. Ojedinele se vyskytují připomínky ke špatné kvalitě brambor. Jihomoravský KV KSČ upozorňuje, že v kraji není dostatek kari koření a mleté sladké papriky. V Severočeském a Východočeském kraji byla vzhledem k současné situaci v odběru elektrické energie a plynu omezena výroba některých druhů pekárenských výrobků. Jde o sortiment jemného pečiva.

V zásobování průmyslovým zbožím přetrvávají připomínky uváděné v předcházejících informacích. Občané kritizují nedostatek teplých vlněných i bavlněných ponožek, sportovní obuvi a lyží pro děti v nižší cenové relaci. Z okresu Prostějov /Jihomoravský kraj/ upozorňují, že prodejna v Kostelci na Hané prodala 5 barevných televizorů, z nichž byly 4 vráceny jako poruchové. Tato skutečnost negativně působí na občany, kteří po zaplacení musejí čekat několik měsíců na vyřízení reklamace.

V okrese Litoměřice /Severočeský kraj/ se od prosince loňského roku projevuje nedostatek léků pro srdeční onemocnění, zejména Nitromack a Nitret. I přes přijatá opatření krajského ústavu národního zdraví tento problém přetrvává. Také ve Středočeském a Východočeském kraji se opožďují dodávky léků a zdravotnického materiálu.

V některých místech Západočeského kraje se ojediněle vyskytují fámy o tom, že v letošním roce dojde k úpravě cen u dalších druhů potravin, nábytku, jízdného v městské hromadné dopravě, tisku až o 150 % a také k zavedení daně z chovu domácích zvířat.

Stranické orgány a organizace soustřeďují hlavní pozornost na přípravu a průběh členských schůzí ZO KSČ na začátku roku, jejichž počet je v jednotlivých krajích rozdílný. Například ke 14. lednu 1985 proběhlo v Severomoravském kraji 15 %, ve Východočeském 12,6 %, v Západoslovenském a Východoslovenském 10 %, ve Středočeském, Západočeském, Jihomoravském kraji byly schůze teprve v počátku. Uskutečnily se zejména v nevýrobních organizacích v obcích, městech, na školách, institucích, v některých málo početných ZO KSČ a ve správních útvarech průmyslových a zemědělských podniků.

Organizace ve výrobních provozech rozhodujících podniků budou konat své schůze převážně v měsíci únoru. Důvodem je, jak uvádějí některé KV KSČ, nevyjasněnost v rozpisech hospodářských plánů, což do jisté míry ztěžuje stanovení konkrétnějších úkolů v závěrech schůzí směrem ke komunistům v hospodářském vedení, v uplatňování práva kontroly a v přesnějším vymezení ukazatelů socialistické soutěže.

Pro zvýšení úrovně jednání těchto schůzí uplatňují stranické orgány diferencovaně v základních organizacích řadu osvědčených forem pomoci. Využívá se zkušeností z přípravy i průběhu členských schůzí na začátku roku 1984 a výročních členských schůzí v roce 1983. Například k 21. lednu ve Středočeském kraji se zúčastnilo besed se členy a kandidáty již 91,3 % členské základny. O neformálnosti a míře kritičnosti těchto besed svědčí poznatky o tom, že u více než 7 000 soudruhů byla vyslovena nespokojenost s jejich dosavadní aktivitou. Stranické tresty byly navrženy ve 200 případech, včetně 9 návrhů na vyloučení a 12 návrhů na odvolání z funkce. U 42 komunistů byl podán návrh na zrušení členství.

První poznatky z uskutečněných schůzí ukazují, že se jejich obsah daří orientovat na rozhodující problémy v souladu s usnesením PUV KSČ ze dne 24. října 1984. Je realizována zásada, aby větší část zprávy byla zaměřena na hlavní úkoly roku 1985 v duchu závěru 11. a 12. zasedání ÚV KSČ, stanoveny cesty a politické prostředky k jejich naplňování. Zprávy jsou adresné, více se hovoří o konkrétních pracovních kolektivech a jednotlivcích, ať v pohledu kladném či záporném. Severočeský, severomoravský a východočeský KV KSČ uvádějí, že se projevuje snaha komplexněji přistupovat ke stranické práci, požaduje se zvýšit účinnost členských schůzí, aktivita stranických skupin a komunistů, prohloubit stranický vliv v pracovních kolektivech i v místech bydliště. Odrazem obsahově věcných zpráv je dosud i poměrně četná diskuse, která otevřeně reaguje na řešené problémy. Na vesnicích a ve městech se konkrétněji hovoří k plnění volebních programů NF a službám. Zároveň je požadováno širší zapojení registrovaných členů v místech bydliště.

Krajské a okresní výbory strany však zároveň poukazují, že značná péče věnovaná přípravě a organizování členských schůzí na začátku roku není v některých případech zcela efektivní a ne vždy přináší adekvátní výsledky. Úroveň schůzí je rozdílná, místy se nedaří překonávat stereotyp a rutinérství, které se projevuje zejména ve snaze pouze sestavovat zprávu z dílčích podkladů od hospodářského vedení a složek NF. Objevuje se rozvláč-

nost, chybí konstruktivní východiska, návrhy usnesení jsou pojímány příliš obecně, deklarativně a komunistům jsou ukládány úkoly vyplývající pro ně z pracovního zařazení nebo ze stanov strany.

Krajské a okresní výbory strany průběžně sledují a kriticky hodnotí obsahovou úroveň uskutečněných členských schůzí na začátku roku, znají uvedené nedostatky a snaží se je průběžně odstraňovat. Získané pozitivní i negativní zkušenosti se stávají předmětem porad pracovníků aparátu a funkcionářského aktivu okresních výborů KSČ. V krajích jsou k průběhu členských schůzí organizovány porady vedoucích a odvětvových tajemníků OV KSČ. V některých okresech například Severočeského a Východočeského kraje jsou ke zkvalitnění dalších schůzí na začátku roku svolávána zasedání OV KSČ.

Středem zájmu komunistů i bezpartijních jsou otázky mezinárodního vývoje, především informace o jednání ministrů zahraničních věcí Sovětského svazu a Spojených států v Ženevě. Všeobecně je vyjadřován názor, že připravovaná jednání mohou svými výsledky zajistit odstranění horečného zbrojení a hrozby jaderné války. Přesto však jsou také pochybnosti o čestném jednání USA, zda mají zájem dosáhnout přijatelných dohod v otázkách

odzbrojení, jestliže i nadále pokračují ve vývoji a výrobě dalších zbraní hromadného ničení. Pozitivní jsou ohlasy na otevřené a velmi kvalifikované vystoupení s. Gromyka na tiskové konferenci v Moskvě, které objasňuje stanovisko SSSR. Z některých organizací strany v okrese Hodonín /Jihomoravský kraj/ byly odesílány rezoluce Československému mírovému výboru na podporu sovětských stanovisek při jednání ministrů zahraničních věcí v Ženevě.

Nadále je věnována pozornost dalšímu vývoji vnitropolitické situace v Libanonu a zejména v Nikaragui v souvislosti s inaugurací zvoleného prezidenta. Obavy z možných vážných důsledků vyvolaly rovněž informace o havárii rakety Pershing v NSR.